

Piekarska, Henryka / Wąsiewski, Grzegorz

Władysław Gąsiorowski 1933-2010

Notatki Płockie 55/3(224), 56-57

2010

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WŁADYSŁAW GAŚIOROWSKI 1933–2010

Władysław Gaśiorowski urodził się w 23 lipca 1933 roku w miejscowości Cywiny–Wojskie (pow. płoński). Ojciec Józef był patriotą i aktywnym działaczem mikołajczykowskiego PSL-u. Za swoją działalność „wywrotową” przeciw władzy ludowej został skazany przez sąd wojskowy na 6 lat więzienia¹.

Poglądy polityczne i aktywność społeczna ojca wywarły ogromny wpływ na przyszłe losy edukacyjne i życiowe Władysława. Naukę rozpoczął w szkole podstawowej w Cywinach, a w 1950 roku w Liceum Ogólnokształcącym w Płońsku. Niestety, szybko został relegowany jako syn wroga politycznego państwa polskiego i naukę musiał kontynuować w Szkole Zawodowej w Płońsku. Ponownie usunięty ze szkoły, bezskutecznie poszukiwał pracy, by pomóc rodzinie, która znajdowała się w trudniej sytuacji finansowej.

Dzięki pomocy przyjaciół otrzymał pracę nauczyciela niewykwalifikowanego. Na przełomie lat 1952/1953 pracował w szkołach powiatu płońskiego², dopóki nie został powołany do wojska. Od października 1953 roku przez dwa lata tj. do grudnia 1955 roku odbywał zasadniczą służbę wojskową w jednostce wojskowej nr 2270. Niewiele to jednak miało wspólnego z chlubną służbą ojczyźnie. Jednostka wojskowa była tylko w nazwie. W rzeczywistości, żołnierze a wśród nich Władysław wykonywali przymusowo, najcięższe prace pod ziemią w kopalni węgla „Rozbrak” w Bytomiu³. Katorżnicza praca młodych ludzi wywodzących się z rodzin niepewnych politycznie była założonym przez władzę elementem pracy wychowawczej i resocjalizacji „wrogów władzy ludowej”⁴. Praca w kopalni została szczegółowo opisana w książce, której autorem jest Władysław pt. „Żołnierze z kilofami. Monografia Żołnierzy–Górników Okręgu Płockiego”.

Niezrażony przeciwnościami losu, Władysław po powrocie do cywila próbował ułożyć sobie normalne życie zawodowe i rodzinne. Zatrudnił się jako referent w Gromadzkiej Radzie Narodowej w Gozdowie gdzie pracował od lutego 1956 do maja 1957 roku, a na-

*Trzeba los własną pokonać dłonią
W walce, dla której wodzem jest stałość,
W walce, dla której praca jest bronią,
A sprzymierzeńcem – wytrwałość*

Julian Ochorowicz
pozytywista, filozof, psycholog

W dniu 6 czerwca 2010 roku w wieku 77 lat zmarł w Sierpcu Władysław Gaśiorowski, wieloletni Przewodniczący Sierpeckiego Oddziału Towarzystwa Naukowego Płockiego, emerytowany pedagog Poradni Wychowawczo-Zawodowej w Sierpcu, nauczyciel, a przede wszystkim wielki patriota i społecznik. Pochowany został na cmentarzu komunalnym w Sierpcu. Był słoneczny czerwcowy dzień, dookoła świeża zieleń traw i cała paleta barw kwiatów. Rodzina, przyjaciele, współpracownicy, znajomi. Pochowano go tak jak chciał, chociaż nie o tej porze roku, bo miała to być jesień.

stępnie w jednostce wojskowej w Płocku do 1959 roku. Był w niej pracownikiem cywilnym na stanowiskach robotnika, pracownika biura, konwojenta, zastępcy komendanta obiektu, dowódcy warty.

W 1956 roku założył rodzinę z żoną Alicją: ma dwoje dzieci córkę Małgorzatę i syna Sławomira oraz trzech wnuków.

Władysław jednocześnie kontynuował naukę w celu podniesienia swoich kwalifikacji. Dnia 7 maja 1958 roku ukończył liceum ogólnokształcące dla dorosłych w Sierpcu.

Od maja 1959–1961 podjął pracę sekretarza Powiatowego Komitetu Budowy Szkół „1000 szkół na 1000-lecie Państwa”.

Sierpc 2003. Promocja książki „Dzieje Sierpca i ziemi sierpeckiej”. Od lewej Prezes TNP prof. dr hab. Z.Kruszewski, Burmistrz Miasta Sierpca inż.M.Kośmider, prof. dr hab. J.Szczepański, mgr W.Gaśiorowski, V-ce Prezes TNP dr M.Chudzyński. Zdjęcie z archiwum Sierpeckiego Oddziału TNP.

W tym okresie zdobył upragnione kwalifikacje pedagogiczne kończąc Liceum Pedagogiczne w Grodzisku Mazowieckim.

Następnie tj. w latach 1961–1963 pracował jako nauczyciel już wykwalifikowany w Szkole Podstawowej w Podlesiu k/Gójska i rozpoczął studia zaoczne na Uniwersytecie Warszawskim na wydziale pedagogiczno-psychologicznym, które kończył 29 XI 1967 roku. Podjął roczne studia specjalistyczne w Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej im. Grzegorzewskiej w Warszawie.

Zdobyte kwalifikacje pedagogiczne poszerzyły możliwości pracy Władysława. W latach 1963–1968 pracował jako nauczyciel w Szkole Podstawowej w Koziębrodach, a następnie 1968–1969 w Szkole Specjalnej w Sierpcu. Od 1969 roku do zakończenia pracy zawodowej i przejścia na emeryturę w 1985 pracował na stanowisku pedagoga w Poradni Wychowawczo-Zawodowej oraz Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Sierpcu.

Nieprzerwanie przez wszystkie lata życia Władysław był aktywnym społecznikiem jednym z liderów życia społecznego w mieście i powiecie. Był współzałożycielem reaktywowanego w 1969 roku Sierpeckiego Oddziału Towarzystwa Naukowego Płockiego. W latach 1969–1973 pełnił funkcję sekretarza Oddziału, 1974–1975 członka Zarządu, 1982–1986 Skarbnika, 1986–2003 Przewodniczącego, 2003–2006 członka Zarządu. W uznaniu zasług dla Oddziału członkowie oraz Zarząd Towarzystwa uhonorowali Władysława w roku 2006 Tytułem Honorowego Przewodniczącego Sierpeckiego Oddziału Towarzystwa Naukowego Płockiego. Oprócz funkcji w Sierpeckim Oddziale Towarzystwa Naukowego Płockiego był od 1966 roku członkiem i przewodnikiem Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego i prelegentem Towarzystwa Wiedzy Powszechnej. Od 1976 roku aktywnie działał w Polskim Towarzystwie Higieny Psychiczej, a od 1978 był roku przewodniczącym Koła Polskiego Towarzystwa Higieny Psychiczej w Sierpcu. Od 1983 roku został wybrany do Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Higieny Psychiczej w Warszawie. Od 1991 roku był Prezesem Związku Represjonowanych Politycznie Żołnierzy-Górników Okręgu Płockiego i członkiem Zarządu Głównego. Związek ten traktował wyjątkowo. Nawet w trakcie ciężkiej choroby aktywnie i z oddaniem pomagał kolegom żołnierzom górnikom.

Za aktywną postawę społeczną i zawodową oraz aktywność na rzecz represjonowanych politycznie żołnierzy górników został uhonorowany szeregiem odznaczeń: w 1970 roku – Zasłużony Pracownik Kultury, 1973 roku – Złotą Odznaką Województwa Warszawskiego,

Walne Zgromadzenie Towarzystwa Naukowego Płockiego. Płock 28 marca 1972 roku. Od lewej Prezes TNP dr inż. Jakub Chojnacki, mgr Władysław Gąsiorowski. Zdjęcie z archiwum Sierpeckiego Oddziału TNP.

1975 roku – Złotym Krzyżem Zasługi, 1981 roku – Medalem Komisji Edukacji Narodowej, 1983 roku – Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, 2003 roku – Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, 2007 roku – Medalem Ministerstwa Obrony Republiki Czeskiej.

Był autorem artykułów w „Notatkach Płockich” i prasie lokalnej. W 1993 roku zainicjował i był dobrym duchem jak dotychczas największego wydawnictwa historycznego o Sierpcu i ziemi sierpeckiej. Praca nad książką pt. „Dzieje Sierpca i ziemi sierpeckiej” trwała dziesięć lat. Jest to publikacja kilku autorów opisująca historię Sierpca od czasów najwcześniejszych do obecnych. Tylko dzięki uporowi Władysława i determinacji w zbieraniu środków finansowych dzieło to mogło być sfinalizowane.

Władysław Gąsiorowski mimo wieku i stanu zdrowia (zmagał się z chorobą nowotworową 23 lata) był do końca swoich dni pogodny i życzliwy. Choć niezwykle stanowczy i uparty. Mówi się, że upór może być wadą ale może być również zaletą. Wiemy, że w tym przypadku była to zaleta. Jeżeli argumenty mające służyć przekonaniu Władysława były rzeczowe to dał się przekonać i co w dzisiejszych czasach nie jest zjawiskiem częstym, jego zdanie było trwałe i niezmienne nawet pod silną presją otoczenia. Na jego słowie można było polegać. Władysław Gąsiorowski był wielką indywidualnością mazowiecką służył swojej małej ojczyźnie a szczególnie społeczności Towarzystwa Naukowego Płockiego oraz Związkowi Represjonowanych Politycznie Żołnierzy-Górników.

Straciliśmy Przyjaciela, oddanego kolegę, człowieka niezwykle życzliwego innym ludziom.

Panie Władysławie, drogi Prezesie pozostaniesz na zawsze w naszych sercach i pamięci...

Henryka Piekarska, Grzegorz Wąsiewski

Przypisy

- ¹ Akta sprawy Józefa Gąsiorowskiego, sygn.Sr.582/49 – akta uzyskane z IPN w posiadaniu rodziny. Sprawa Józefa Gąsiorowskiego została opisana między innymi w książce Jacka Pawłowicza, Chwała Bohaterom, Mieszkańcy Mazowsza Zachodnio-Północnego sądzeni przez Wojskowe Sądy Rejonowe 1946–1955, Oficyna Wydawnicza RYTM Warszawa 2003, s. 112.
- ² Wywiad Władysława Gąsiorowskiego w dniach 18.01.2010–29.01.2010 – przeprowadzony przez H.Piekarską i G.Wąsiew-

skiego – oryginał w posiadaniu autorów.

- ³ Gąsiorowski W., Żołnierze z kilofami. Monografia Żołnierzy-Górników Okręgu Płockiego, El-Druk Sierpc, Sierpc 2001, s. 7,63,73.
- ⁴ Wąsacz J., Szlakiem wspomnień Żołnierzy-Górników z lat 1949–1959, BTW Wydawnictwo – Biuro Tłumaczeń, Wrocław 2002, s. 5,49,88.